Plzeň - Legenda plzeňského trampingu Karel Růžička, známý pod přezdívkou Lišák, zemřel po krátké těžké nemoci 21. prosince.

Karel Růžička - Lišák - se narodil 18. listopadu 1947 v Telči, ale celý život prožil v Plzni. V roce 1965 ukončil maturitou SVVŠ, a v roce 1968 nástavbové studium na SEŠ. Podařilo se mu získat "modrou knížku", a tak nastoupil jako referent do České státní spořitelny. Poté pracoval například jako ekonom a zásobovač. Vzhledem ke zdravotním potížím odešel na konci 90. let do invalidního důchodu.

Karel Růžička založil v roce 1966 s K. Zalabákem - Dědkem trampský časopis Tulák, a to jako odezvu na existenci ostravského časopisu Tramp, který vznikl v roce 1965. Bylo to v období, kdy už se na trampy přestávalo hledět jako na protistátní živly a

Karel Růžička Lišák

foto: Vokoun ©

Československý svaz mládeže se vtíral do jejich přízně. Na léto l966 chystal svaz první Krajskou táborničká školu ve Vápenném kaňonu u Žichovic a tak Lišák s Dědkem vtrhli na KV ČSM za Tonym Koczánem se slovy: "*Když pořád říkáte, že byste pro nás něco udělali, tak my chceme vydávat časopis* !" Kupodivu to prošlo, a tak v září 1966 vyšlo první číslo v nákladu 150 výtisků.

Poslední rozloučení s Lišákem bude v Obřadní síni Ústředního hřbitova v Plzni v pátek 6.1.06 ve 14.00. Kamarádi z celých Čech se v podvečer sejdou na vzpomínkovém večeru v HIFI klubu v Plzni.

Tulákův dobrodružný život

Karel Růžička - Lišák zasvětil dlouhá léta trampskému psaní

Karla Růžičku, který patřil k nejznámějším představitelům trampingu v kraji a zemřel na konci minulého roku, proslavil především časopis Tulák, založený v roce 1966 s K. Zalabákem - Dědkem.

Plzeň - Redakce Tuláka měla tehdy jednou týdně k dispozici místnost v právě vznikajícím plzeňském klubu mládeže Dominik, pod nějž časopis spadal. Tuláka ilustroval Jan Havlic, první šéf klubu a bratr známého malíře Vladimíra Havlice.

Základní poznatky o oboru, počínaje psaním a konče stykem s tiskárnou, poskytla autorům začínající redaktorka Škodováka Hanka Topková, která spolupracovala s Tulákem po celou dobu a v časech normalizace publikovala v samizdatu. Po roce 1989 píše pro jihočeskou redakci Deníků Bohemia jako Hana Hosnedlová.

Tulák - vzor, který mládeži neprospívá

Přestože časopis měl "oficiální krytí", objevil se v roce 1967 v Sokolově na výstavě o boji proti kriminalitě na panelu s nadpisem Vzory, jež mládeži neprospívají. Lišák panel vyfotografoval a požádal o pomoc Bohuslava Čepeláka - Irčana, který vedl trampskou rubriku v Obraně lidu. Irčan využil své pozice odbojáře z druhé světové války a celou věc projednal na ministerstvu vnitra, takže krajská správa Sboru národní bezpečnosti, která byla pořadatelem výstavy, se následně redakci Tuláka písemně omluvila v Obraně lidu. Složení redakce Tuláka se průběžně měnilo - na její práci se podíleli kamarádi z trampských osad Zlaté slunce, Skalnaté údolí a Děti slunce. Protože Jan Havlic nestíhal, stal se od č. 7 ilustrátorem Jiří Špinka - Gandy z T. O. Rezavá kotva. Dnes je známým výtvarníkem a řezbářem. V létě 1967 využila redakce uvolnění poměrů a založila klub Tulák, který se od podzimu stal vydavatelem časopisu. Na konci roku 1967 dosáhl Tulák nákladu 3800 (!) výtisků. Po sovětské invazi v srpnu 1968 zřídila redakce ilegální tiskárnu v Liticích, kde se tiskly letáky a vyšlo zde i několik zvláštních čísel Tuláka, kolportovaných po Plzni a nejbližším okolí. V létě l968 předal Lišák šéfredaktorování R. Cozlovi - Fusovi, neboť se nad ním vznášela hrozba nástupu na vojnu. V té době odešel z redakce i ilustrátor Jiří Špinka. Časopis skončil osmým číslem třetího ročníku, neboť zdražil tisk a předplatné na víc čísel nestačilo. Tulák, stejně jako ostatní regionální časopisy, doplatil na projekt Ostraváků, kteří od roku 1968 vydávali Trampa na rotačce a šířili přes PNS. Tramp zlikvidoval konkurenci a komunističtí normalizátoři poté zlikvidovali Trampa.

Trampové v deníku Pravda

V roce 1967 se pokusil deník Pravda svézt na vlně popularity trampingu a zavedl po vzoru Obrany lidu a Mladého světa trampskou rubriku. Začátek byl velice neslavný a plzeňští trampové prahli po tom zjistit, kdo je to Ferry, podepsaný pod rubrikou, aby mu své námitky mohli vysvětlit ručně.

Když začala být rubrika čtivá, přeťala ji normalizace

Lišák se vydal do redakce pod záminkou nabídnutí pomocné ruky. Zjistil, že rubriku píše František Klasna, zástupce šéfredaktora, který to dostal "za úkol". Dotyčný se přiznal, že sice není tramp, ale tvrdil, že jezdí na vodu. Lišák mu nakonec nabídl, že do rubriky bude přispívat, vymínil si pouze, že bude psát pod pseudonymem, aby si ušetřil nejapné poznámky kamarádů. Tak se zrodil Kid Sterling. Lišák plně využíval svého inkognita a psal občas i velice ostře. Rubrika se konečně stala čtivou a začali do ní psát i předváleční plzeňští trampové. Skončila ale ihned po nástupu normalizace.

Na přelomu let 1974 a 1975 se Lišák pokusil vydávat vlastní samizdat Doupě v nákladu 40 výtisků, ale StB mu to rozmluvila hned po druhém čísle. Publikoval poté v celé řadě trampských samizdatů a klubových časopisech Nové koření a Názory. V roce 1988 zvítězil v trampské literární soutěži Trapsavec.

Svobodný trampský tisk

Po pádu bolševismu začalo opět oficiálně vycházet několik trampských časopisů. Počátkem90. let publikoval v časopisech Vandr, Tramp, Tee-pee, Bonanza a Flastr. Vzhledem k rychle rostoucím cenám papíru a tiskáren většina trampských časopisů brzy zanikla.

V roce 1994 založila trampská parta Pražáků a Plzeňáků, scházející se v plzeňském HIFI klubu, nový trampský časopis Puchejř. Časopis vydává sdružení Avalon šestkrát do roka dodnes a Lišák v něm našel platformu pro svou tvorbu. V redakci se znovu sešel s Hanou Hosnedlovou a až do posledního čísla roku 2005 vedl rubriku Příroda a my. Avalon v roce 2001 vydal jako 47.

svazek (v edici Trilobit, sv. 5) sborník, který je výborem publicistických a literárních textů Karla Růžičky - Lišáka z let 1966-99 pod názvem Rycí vidle navždy.

Otištěno: Mladá fronta DNES, Regionální mutace - Plzeňský kraj 4.1.2006 (převzato se souhlasem autora)